

Ο «Ε.Τ.» ΕΠΑΪΞΕ ΣΤΙΣ ΔΙΑΔΡΑΣΤΙΚΕΣ ΠΑΡΑΣΤΑΣΕΙΣ ΤΟΥ FAST FORWARD FESTIVAL ΑΠΟ ΤΗ «ΣΤΕΓΗ»

Οι θεατές σε πρώτο ρόλο

Τι είναι θέατρο; Αναρωτιέσαι καθώς σπκώνεις μια μεσί-στια σημαία της Ρουάντα για να ανεμίσει. Ή όταν το επόμενο βράδυ, βράδυ Πρωτομαγιάς, ακολουθείς τα βήματα του Αφγανού Ντουραϊντ στα στενά του Θησείου και του Κεραμεικού. Λένε πως θέατρο είναι να μοιράζεσαι ιστορίες. Κι αν πράγματι είναι έτσι, έχει σημασία ότι οι ιστορίες φτάνουν σε εσένα μέσα από ένα iPad ή τα ακουστικά ενός mp3;

ΣΤΕΛΛΑ ΧΑΡΑΜΗ
scharami@e-typos.com

Η Στέγη Γραμμάτων και Τεχνών το ονόμασε «Fast Forward Festival» (Φεστιβάλ Γρήγορης Κίνησης). Θεατρική τέχνη που συμβαίνει ή υποβοηθείται μέσα από επιτεύγματα της νέας τεχνολογίας. Για σένα που δυο μέρες τώρα περιηγήσαι σε μια σπουδαιότητα, σχεδόν εικονική πραγματικότητα ή στο δημόσιο χώρο της πόλης, είναι μια νέα καλλιτεχνική πραγματικότητα. Και, κάποιες στιγμές, είναι μια πραγματικότητα που σε κλωτσάει με δύναμη στο στομάχι.

Ντοκουμέντα

Εχεις επιλέξει (στο πλαίσιο του φεστιβάλ) δύο διαδραστικές παραστάσεις, δύο δράσιμα-ντοκουμέντα: Το «Situations Rooms» των Γερμανών Rimini Protokoll και το «No man's land» του Ολλανδού Τρις Φερκόφεν. Ένας τρόπος για την τέχνη να σου αφηγηθεί τραυματικές αλήθειες που συμβαίνουν τόσο κοντά ή τόσο μακριά σου κι είναι εξίσου και τρομακτικά επίγυρα.

Μεσημέρι Τετάρτης κι ανοίγει την κίτρινη πόρτα με το No 7. Στο χέρι σου κρατάς ένα iPad, τ' αφτιά σου -μέσω ακουστικών- σε πληροφορούν για το βουπότο μιας οδυνηρής πραγματικότητας, που σπέρνεται σε κοιλάδες αίματος σε κάθε γωνιά του πλανήτη. Ακούς, μιμείσαι, ζεις, αναπαριστάς ιστορίες δέκα ανθρώπων (από τις συνολικά είκοσι) που, με κάποιον τρόπο, ζουν ή πεθαίνουν από όπλα. Ξαφνικά, είσαι ένας Σύρος πρόσφυγας που αιμορραγείς από τη σφαίρα που έχει διαπεράσει το γοφό σου.

Είσαι ένα παιδί-στρατιώτης στο Κονγκό που σκοτώνεις κι ως μπν ξέρεις το γιατί. Είσαι διπλωμάτης του ΟΗΕ που εργάζεται για τον παγκόσμιο αφοπλισμό ελπίζοντας σε έναν κόσμο χωρίς όπλα. Ξαφνικά, κυλιάσαι στην άμμο ως Ισραηλινός στρατιώτης.

Τελειοποιείς το εξάρτημα ενός όπλου μαζικής καταστροφής ως

υπάλληλος ενός αυστριακού εργοστασίου οπλικού εξοπλισμού. Περιποιείσαι τις πληγές ενός αιμόφυρτου άνδρα, ανάμεσα στους εκατοντάδες που φτάνουν σε ένα σταθμό των Γιατρών Χωρίς Σύνορα. Κι εκεί που αναρωτιέσαι ποιος απ' όλους αυτούς θα μπορούσες να είσαι, συνειδητοποιείς κάτι ακόμα πιο τρομακτικό: είσαι ένοχος ή τουλάχιστον φέρεις ευθύνη. Ένοχος γιατί οι κυβερνήσεις της χώρας σου τροφοδοτούν και τροφοδοτούνται από τη βιομηχανία των όπλων. Γιατί ζεις στην ψευδαίσθηση πως όλα αυτά δεν σε αγγίζουν. Ακόμα και γιατί βαυκαλιζέσαι πως δεν τρέχει και τίποτα αν δωρίσεις στο ανιψάκι σου ένα ψεύτικο πιστόλι...

Το επόμενο βράδυ η προσομοιωμένη πραγματικότητα που εφηύραν οι Rimini Protokoll παίρνει σάρκα και οστά μπροστά σου, στο πρόσωπο είκοσι μεταναστών. Μοιάζει με τραγική ειρωνεία, όταν φτάνεις στο σταθμό μετρό στο Μοναστηράκι για να γνωρίσεις θύματα πολέμου, πολιτικούς μετανάστες και οικονομικούς πρόσφυγες όπως ένας άλλος δημιουργός, ο Τρις Φερκόφεν, τους αντιμετώπισε. Στο «No man's land» είκοσι άγνωστοι, μέχρι χθες άδρατοι κάτοικοι αυτού του τόπου, σου αφηγούνται την ιστορία τους, σε ξεναγούν στην πόλη που νιώθουν πόλη τους - κι ας είναι η «γη του κανένα» όπως ισχυρίζεται ο τίτλος της παράστασης.

Νυκτερινός περίπατος

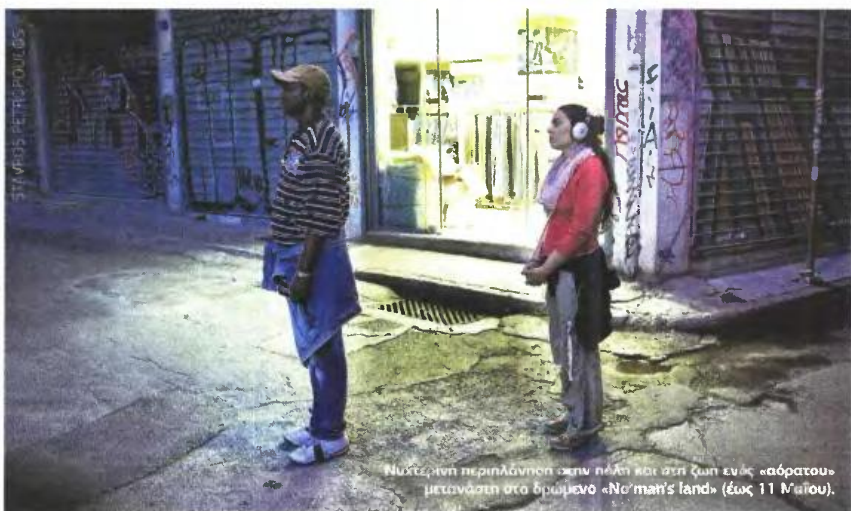
Όλα ξεκινούν στο ευγενικό νεύμα ενός άνδρα. Ως εκείνη τη στιγμή, το μόνο που ξέρεις γι' αυτόν είναι το όνομά του: Ντουραϊντ. Στα επόμενα 40 λεπτά ενός νυκτερινού περιπάτου, με το μαγικό αεράκι να σου δροσίζει το πρόσωπο, θα μάθεις το πικρό χρονικό μιας οδύσσειας που θα μπορούσε να είναι η δική του - όπως και κάθε άλλου οδηγημένου από την απελπισία μετανάστη.

Απόψε ο οδηγός είναι εκείνος - και σίγουρα όχι η απελπισία του - κι εσύ ακολουθείς λίγα βήματα πιο πίσω. Δεν έχεις δει την Αθήνα ποτέ με τα μάτια ενός άλλου, κι ίσως ποτέ ξανά δεν έχεις κοιτάξει στα μάτια έναν «Άλλο», έναν ξένο.

Κι όμως είναι αυτός ο ξένος που θα σου εκμυστηρευτεί τον, μπροστά στα μάτια του, βιασμό της μικρής



Στα «χαρακώματα» ως θεατής της παράστασης - ντοκουμέντο «Situations Rooms» (έως άποψη).



Νυκτερινή περιπλάνηση στην πόλη και στη ζωή ενός «αδράτου» μετανάστη στο δράμα «No man's land» (έως 11 Μαΐου).

Ξαφνικά, είσαι ένας Σύρος πρόσφυγας που αιμορραγείς από τη σφαίρα που έχει διαπεράσει το γοφό σου ή ακροατής της ιστορίας ενός μέχρι χθες αγνώστου

αδελφής του και την πυρπόλησή της. Θα κοινοσταθείς από αποτροπισμό στο άκουσμά του. Θα σου μιλήσει για το άτακτο φευγικό από τη χώρα που τον γέννησε, το κολύμπι στα παγωμένα νερά του Αιγαίου, τις μέρες στη φυλακή της Σάμου, τη δουλειά στο βενζινάδικο.

Θα είναι ο Ντουραϊντ που θα χορεύει μουσικές της πατρίδας του στη μέση της Πειραιώς και θα σε προτρέψει να κάνεις το ίδιο - γνωρίζοντας μέσα από την παράσταση μια πρωτόγνωρη ελευθερία. Θα εί-

ναι εκείνος που θα σου τραγουδήσει -νανουριόματα ήταν άραγε;- στη γλώσσα του- και θα είναι η μοναδική στιγμή που θα ακούσεις τη φωνή του (η αφήγηση σε όλη τη διαδρομή γίνεται μέσα από ακουστικά). Κι αυτή θα είναι η πρώτη και η τελευταία φορά που τον συναντάς. Ο Ντουραϊντ έχει, κιόλας, καθεί στους σκοτεινούς δρόμους «του κανένα».

Κι εσύ θα συνεχίσεις να αναρωτιέσαι αν έχεις γίνει θεατής στη ζωή των «άλλων» ή για μια στιγμή πρωταγωνιστής της. ■